

Kerkdienst van 19 november, voorganger ds. Arjen Hiemstra

Gemeente van Jezus Christus,

Je kunt heel veel zeggen over het evangelie van deze zondag. En dat is in het verleden – en misschien nu nog wel – ook veel gedaan. Maar uiteindelijk gaat het verhaal maar om één vraag: 'Wat maakt het leven waardevol?'

Het gaat niet over een oordeel, zo mooi uitgebeeld in de Middeleeuwse maar ook in de hedendaagse kunst over de Apocalyps, het gaat niet over een scheiding tussen de goeden en de kwaden in de wereld, het gaat maar om één ding: dat leven van jou, hoe is het waardevol geworden voor deze wereld?

Het gaat ook niet over een scheiding tussen schapen en bokken – Dat is sowieso al een vreemde scheiding, want bij een schaap hoort een ram en geen bok, bij een ram hoort een geit en geen schaap – het gaat over levens die waardevol zijn en levens die niet waardevol zijn. Mensen die bijdragen en mensen die niet bijdragen aan dit leven. Daar heeft Jezus het over.

Het wil je ook niet bang maken, voor de vreselijke straffen, die dreigen voor de mensen die zich ter linkerhand van Jezus zich opstellen. Die bestemd zijn voor het vuur, die vervloekt zijn en die aangespoord worden om te verdwijnen van voor zijn ogen. Het gaat over die ene ene vraag: 'Wat maakt je leven waardevol?'

Ik geloof er ook niets van, dat Jezus op dát moment bezig zou zijn met bespiegelingen over hoe het er in de wereld over enige tijd uit zou zien. Eens, ooit. Het is de laatste week in Jeruzalem. Op een ezel is hij de stad binnengereden, als een wat vreemde koning. Maar hij weet dat het zijn laatste week is.

Dit is de laatste keer dat hij tot zijn leerlingen spreekt. Een soort ultieme boodschap. Al vele keren heeft hij tot hen gesproken in gelijkenissen over hoe je moet leven. Al vele keren heeft hij hen laten zien in genezingen, hoe je een mens nieuw leven kunt geven. Hoe je mensen vrij kunt maken van knellende banden van ziekte, van vooroordelen, van de opvattingen die Farizeeën en Schriftgeleerden die mensen zo dwingend vast kunnen zetten.

Straks begint bij Matteüs de passiegeschiedenis. Even later zal Jezus gezalfd worden door de vrouw met olie. Als teken dat zijn begrafenis aanstaande is. Daarna begint het laatste avondmaal. Daarna gaat hij met zijn vrienden Getsemané binnen. Hier vertelt hij nog één keer waar het om gaat: Wat is de goede weg en wat is de weg die niet goed is. Wat moet je doen met je leven en wat moet je er niet mee doen.

Je moet hongerigen eten geven.

Je moet dorstigen drinken geven.

Vreemdelingen moet je huisvesten.

Naakten moet je kleden.

Zieken moet bezoeken.

Gevangenen moet je naar toe gaan.

Het is de basis voor de werken van barmhartigheid, die zo vaak zo mooi worden afgebeeld in de kunst. Alleen komt er dan nog een zevende bij: het begraven van de doden. Die werken waren ook een soort leidraad voor het leven in de Middeleeuwen, in een tijd waarin nog heel duidelijk was wát je moest doen en wát je moest laten. De

reformatie zette dat allemaal overboord, het ging de reformatoren om de genade en dat is mooi hoor, en heel belangrijk. Maar soms lijkt het wel alsof het er tegenwoordig helemaal niet meer toe doet, hoe je leeft, en dat kán toch niet Jezus boodschap zijn geweest.

De boodschap van Jezus vandaag is niet heel erg concreet: het gaat niet concreet om deze zes categorieën. Het gaat veel meer om een algemene houding, een houding van openheid naar wat Jezus 'de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters' noemt.

Ergens las ik het verhaal van Johanna, ze is 18 jaar, heeft examen gedaan en werkt nu op een geriatrische afdeling van het verpleeghuis met demente ouderen. Ze volgt een opleiding in de verpleging en heeft zelf voor demente ouderen gekozen. Ze houdt van oude mensen. Ze zoekt ze graag op. Ze wil hun leven mogelijk maken. Ook en in het bijzonder wanneer het moeizaam en zwaar wordt. Dat is haar ideaal. Zo wil ze iets van haar leven maken.

In de wereld waarin Johanna werkt gelden geen regels meer. Oude mannen gaan gewoon op de vloer liggen om daar te slapen. Oude vrouwen slaan om zich heen zonder dat Johanna weet waarom. Een vrouw heeft een tik: ze verzamel wc-rollen. Een ander wenst dat het oordeel van God snel zal komen om de slechte mensen te berechten. De wereld hier is zo anders, soms zelfs lachwekkend. Alles is door elkaar.

Als Johanna haar verhaal vertelt, beginnen haar ogen te glinsteren. Gisteren heeft ze geleerd wat het betekent wanneer een mens lacht. Dat is veel meer, veel meer dan alleen het bewegen van de mondhoeken. Gisteren trof ze mevrouw C, een demente, depressieve vrouw en gisteren ze zat weer in een zwart gat. Johanna sprak haar aan, en werd overspoeld door vloeken en schelden. Alles was zinloos. Johanna hoorde het allemaal aan en laat het over haar heenkomen. En dan zegt Johanna: "Zullen we koffie drinken? Ik ga met je mee". En plotseling begint de vrouw te lachen, ze komt uit haar donkere hol tevoorschijn en warm licht stroomt van haar uit.

Johanna vertelt: "zo'n lachen had ik nog nooit gezien. Ik geloof dat het kwam omdat ik zei: "Ik ga met je mee".

Johanna is voor mevrouw C. tot Christus geworden: "alles wat jullie gedaan hebben voor één van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan". Ze is meegegaan met de vrouw in haar nood. Ze heeft warmte en licht gegeven aan de vrouw. En daarmee is ze zelf gezegend op haar weg, al was het maar voor een ogenblik.

Wat maakt je leven waardevol? Dat is de vraag die Jezus hier stelt aan ons vandaag. En u zult onmiddellijk zeggen: "Ja maar, we hoeven toch niet allemaal sociaal werk te doen". En dat is ook zo, we hoeven niet allemaal in de verpleging te gaan werken of er permanent vrijwilligerswerk te gaan doen. Dat vraagt Jezus ook niet van ons.

Misschien weet je het zelfs niet eens meer, dat je het wel eens gedaan hebt. Zolang je het maar ooit een keer gedaan hebt. Zolang er maar ooit een moment was, waarop je eten of drinken gaf, je onderdak verschaft of kleding, je op bezoek ging bij iemand die ziek was of gevangen zat. Dán is je leven al van waarde voor de mensen. Voor de wereld. Voor God.

Dan heb je het aan Jezus gedaan.

Je leven wordt waardevol, wanneer je de weg van Jezus volgt, zoals de leerlingen van Jezus dat hebben gedaan.

In het verhaal van vanmorgen stelt Jezus ons de vraag naar welke weg we willen volgen. Waar willen we naar toe? Is dat Zijn weg? Durf je een weg te kiezen of waai je maar met alle winden mee? Ga je voor aanzien, voor winst uit de handel of durf je ook te kiezen voor dat wat kwetsbaar is, wat zwak is, wat door anderen veracht wordt?

In het lied wat we nu gaan zingen wordt tot vier keer toe die vraag gesteld. "Waar wil je heengaan? En kan ik je volgen? Jezus is de metgezel die ons uitnodigt zijn weg van waarheid en leven te delen. Het zijn eigenlijk vier coupletten van leerlingen waarna in het vijfde couplet het antwoord volgt:

Ik ga waar ik gaan kan en zoek tochtgenoten.

Maar stel me geen vragen naar heg of naar steg,

naar leeftocht of reisdoel of wie ons wil volgen

Maar voeg je toch bij me: Ik leer je mijn weg.

Amen.